

בע"ח

שבת א' חכהו רפפורט

כ"ח כסלו תשס"ט

• שבת כא, ב

ורמינהו: מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק. מאי לאו, דאי כבתה הדר מדליק להו - לא, דאי לא אדליק - מדליק. ואי נמי: לשיעורה. עד שתכלה רגל מן השוק, - ועד כמה? - אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: עד דכליא ריגלא דתרמודאי.

תוספות

דאי לא אדליק מדליק - אבל מכאן ואילך עבר הזמן אומר ר"י פורת דיך לזיזר ולהדליק כלילה מיד שלא יאחר יותר מדלוי ומ"מ אם איחר ידליק מספק דהא משני סינויי אחרינא ולר"י נראה דעתה אין לחוש מחי ידליק דאנו אין לנו היכרא אלא לבני הבית שהרי מדליקין מצפניס.

• שבת כא, ב

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ (מקום פרסומי ניסא), ולא בראש הרבים אלא בחלון, שפתיסו היו פתוחין לחצר. אם היה דר בעלייה - מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה - מניחה על שלחנו, ודיו.

תוספות

מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ - ומייירי לזיכא חצר אלא בית עומד סמוך לכה"ר אבל אם יש חצר לפני הבית מצוה להניח על פתח חצר לחצר לקמן חצר שיש לה ב' פתחים כריכה ב' נרות ואמרי' נמי נר שיש לה שני פיות עולה לשני בני אדם משמע לשני בתים ואם היו מניחים על פתחי בתיהם היה לזה מימין ולזה משמאל אבל אי מניחים על פתח החצר אחי שפיר.

פסקי הרא"ש

נראה לדלידן שאנו מדליקין נר חנוכה צפניס ואין היכרא אלא לבני בית אין להקפיד על זה.

חידושי הרשב"א

ופירשו בתוספות דלא אמרו עד שתכלה רגל מן השוק אלא בדורות הללו שמדליקין בחוץ אבל עבשו שמדליקין בבית מצפניס כל שעה ושעה זימניה הוא דהא איכא פרסומי ניסא לאותם העומדים בבית, ומיהו לבתחלה מצוה להקדים ולהדליק משתשקע החמה מיד דוריון מקדימין למצוות, ואמרינן לקמן (כ"ג ב') רב הונא הוה רגיל דחליף אפתחא דר' אבין נגרא חזא דהוה רגיל בשרגא אמר תרי גברי רברבי נפקי מהכא.

בית הבחירה למאירי

ומ"מ לענין מה שאמרנו שלא יצא אחר זמן זה ידי הדלקה בזמנה יראה לגדולי הדורות שלפנינו שלא נאמר אלא לאותם הזמנים שהיו מדליקים מבחוץ וצריך היכר לעוברי דרכים אבל בזמן הזה הואיל ואין אנו צריכים אלא להיכר בני הבית ידליק מתי שירצה וגדולי הצרפתים התירוהו אפי' עד שיעלה עמוד השחר וכן נוהגים שם בני ישיבה להדליק אחר שעומדים מבית המדרש.

חידושי הריטב"א

דאי לא אדליק מדליק. פי' עד ההוא שיעורא בלחוד ומכאן ואילך עבר זמנו, וכתב הרב בעל התרומות ז"ל דהני מילי לדידהו שהיו מדליקין חוץ לפתח ואין היכר לבני רשות הרבים יותר, אבל אגן דמדליקין בפניס ואין היכר אלא לבני הבית, יכול להדליק כל הלילה ועד עמוד השחר, ולפי פירוש זה יש לפרש דה"ק דאי לא אדליק מדליק בחוץ עד הזווא שעתא, אבל בתר הכין אינו מדליק אלא בפניס, לדידהו נמי ודאי משום דלא מצי למעבד היכירא לרשות הרבים לא נפטר מלעשות היכירא לו ולבני ביתו דהא לקמן אמרינן דבשעת הסכנה מדליקה על [שולחנו ודיו].

ואם דר בעליה מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. פי' וסתמא קאמר אע"פ שהיא גבוהה לבני רשות הרבים למעלה מעשרים אמה, דבידידיה משערין כיון דלא אפשר אלא בהכי וכדאמרינן.

בית המדרש
BEIT HAMIDRAS
 וניברסיטת בר-אילן
 מת גן 52900
 03-5318479 :ל
 03-5346088 :07
 Bar-Ilan Universil
 Ramat Gan 5290
 Tel: 03-531847
 Fax: 03-534608
 Email: mogal@mail.biu.ac
 http://www.mgl.org

כיון שאין כאן פרסומי ניסא, אין כאן מצות הדלקה כלל, ולא ידליק, רק אמרינן דעל כל פנים הוא מדליק. ואם כן למה (לא) אמרינן דאם כליא רגל מן השוק, ולא יוכל להדליק שיהיה כאן פרסומי ניסא, לא ידליק. והרי סתרי אהודי; דכיון דאמרינן דהיכא דאין יכול להדליק מבחוץ כלל מפני הסכנה, דמדליק בפנים, אם כן מזה נלמד גם כן היכא דלא הדליק עד דכליא רגל מן השוק, על כל פנים ידליק, אף על גב דליכא פרסומי ניסא. אלא אם נאמר שנוי דחיקה; דהיכא שאינו יכול להדליק, כגון דהוי סכנה, מניח על שלחנו אף על גב דלא הוי פרסומי ניסא, וזה כיון דאי אפשר משום סכנה, עקרו חכמים לתקנתם שתקנו שיניח מבחוץ, ומניח על שלחנו. אבל היכא דמצוי להדליק מבחוץ, רק שעבר הזמן, לא אמרינן בזה דהוי כאילו עקרו חכמים תקנתם שתקנו להדליק מבחוץ, כיון שהיה לו להדליק בזמן דאיכא פרסומי ניסא. ותירוץ הוה דחוק מאד, כי לפי הנראה הסברא היא איפכא; היכא שעבר זמן הדלקה, דהיינו דכליא רגל מן השוק, מכל מקום לא כליא רגל מן השוק לגמרי, ואפשר כי עדיין יש רגל בשוק, שעדיין הם עוברים ושבים קצת, ואפילו הכי אמרינן דאם עבר הזמן, אינו מדליק. כל שכן דהיכא דאיכא סכנה, ולא יכול להדליק כלל מבחוץ, דאין מדליק כלל. ועוד, היכא שלא הדליק על ידי אונס דכליא רגל מן השוק, למה לא ידליק, כיון שאירע לו אונס

ונראה לומר, כי לכך הזמן עד שתכלה רגל מן השוק, כי עיקר המצוה היא להדליק כאשר עדיין מתעסקין בעסקיהם. וזהו קודם דכליא רגל דתרמודאי מן השוק, שעדיין הולכים בני אדם לקנות. וכיון שכן, אפילו אם מדליקין מפנים, כיון שהולכים לצורך עסקיהם, הולכים גם לבית חבריהם בשביל עסקא. וכאשר כלה רגל דתרמודאי, ששוב אין להם עסק בשוק, הם נשארים בביתם, ואין אחד הולך לבית חבריו. לכך, היכא דכליא רגל מן השוק, שוב אינו מדליק. אבל בשעת הסכנה, מניחה על שלחנו.

ולהרא"ש ז"ל נראה פשוט, דעתה בזמן הזה, שמדליקין בפנים, ואין פרסומי ניסא בזמן הזה, ולכך אם לא הדליק, מדליק כל הלילה. ולפי הנראה, כי דברי הרא"ש דבריו סותרים. שאם הטעם דכליא רגל דתרמודאי, שיהיה היכר לאותם שהולכים מן השוק, ועכשיו שאנו מדליקין בפנים אין השיעור הזה של כליא רגל מן השוק עוד, אלא כל הלילה יכול להדליק. ואם כן למה צריך שיתן שמן כשיעור הזה, כיון דאנו מדליקין בפנים, אין צריך שיתן שמן בנר כשיעור הזה, דהא אין תולה מידי בכליא רגל מן השוק, רק אם נאמר דטעמא דכליא רגל מן השוק כמו שבארנו, ולכך שיעור השמן עד דכליא רגל מן השוק כי זה נקרא תחלה, וצריך להדליק בזמן הזה, ובמקום אחר יש להאריך יותר. לכך אני אומר, שאין לנו אלא מה שאמרו חכמים, שאם לא הדליק

ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו. פי' לא סוף דבר סכנת נפשות דא"כ פשיטא דעל מצות עשה לא יהרג וכדאינתא לקמן במכילתין גבי תפילין (מ"ט א' עיי"ש) וכדכתבנא במסכת סנהדרין, אלא אפי' סכנת עזר או איבה כמו בערפת, ולכן פרש"י ז"ל כן דהיינו מפני הפרסויים שלא היו מניחין להדליק נר בשום בית ביום ידוע של אידם וכדאמרינן התם (גיטין י"ז א') (אתא) חברא (שקל) שרגא, ולפיכך היה אומר מורי הרב ז"ל שכשנושב רוח שאי אפשר להדליקה בחוץ מדליקה בפנים בביתו.

• טור אורח חיים סימן תרעב

והתוספות כתבו ללדין א"כ ללקח בזמן שנתנו חז"ל שיעור שלח נחנהו אלא להם שהיו מדליקין בחוץ ולאחר זה הזמן אין עוברין וסבין אבל אנו שמדליקין בבית ואין היכירא אלא לבני הבית אין להקפיד על הזמן וכחב ב"מ ומ"מ נכון להדליק בעוד בני הבית נעורין ונראה שאף לדין כריך ללקח בשיעור שא"ע"פ שמדליקין בפנים כיון שמדליקין בפתח הבית והוא פתוח יש היכירא לעוברים וסבים:

20 • ספר אור זרוע ח"ב - הלכות חנוכה סימן שכג

ב"ר נ"ח מראה להניח' על פתח ביתו מבחוץ מקום פרסומי ניסא ולא כה"ר אלא בחליכו שבתיהו היו פתוחין לחצר ואם היה דר בעלייה שאין לו מקום בחצר להניחה סם מניחה מצפנים כנגד החלון ובשעת הסכנה שהיה להם לפרסויים חוק ביום אידם שלא יבעירו נר אלא בבית ע"ז שלהם מניחה על שלחנו ודיו אמר רבא ורריך נר אחרת להשתמש לאורה ואי איכא מדורה אש לא כריך נר אחר להשתמש ואי איכא ארס חסוב אע"ג דאיכא מדורה כריך נמי נר אחר וי"מ שעת הסכנה שגזרו שלא להדליק נרות של חנוכה והאידינא דליכא סכנה לא ידענא מאי טעמא אין אנו מדליקין בחליכות:

85 • ספר נר מצות חלק ב - עניני חנוכה

ועוד נוהגים להדליק נר של חנוכה אחר שיכלה רגל מן השוק, וסומכין על דברי הר"י ז"ל שכתב כי עתה שמדליקין בפנים, אין השיעור הזה עד שתכלה רגל מן השוק, ובודאי אין לנו יד וכה להשיב על דברי הראשונים, שהם הררי אל, אין נמלים כמונו יכולים לפתוח פה נגדם. מכל מקום תורה היא וללמוד אנו צריכין (ברכות סב א).

...אבל על דברי הר"י והרא"ש יש לשאול, לפי מה שפסקו הר"י והרא"ש ז"ל, דכיון שאין אנו מדליקין מבחוץ, אין להקפיד על שיעור זה. קשיא, דכיון דאמרינן (שבת כא ב) נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעליה, מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה, מניחה על שלחנו, ודיו, עד כאן. והרי כאשר אי אפשר לו להניח מבחוץ, מניח אותו על שלחנו, ולא אמרינן

55

60

65

70

75

80

85

90

95

100

5

10

15

20

25

30

35

40

45

50

עליו, שהרי לא גרע מן המהדרין שהרי חזינן
דמכרכין, או אם נאמר שאינן בכלל המהדרין
שהרי פטור אפילו לדין שעושיין כמהדרין, גם
מדלא עבד רבי זירא המצוה עצמה וסמך על
ביתו.

[תשובה] נר חנוכה נהוג בכל דוכתי שכל
אורחים ובחורים מדליקין אע"ג דמדליקין על
כל אחד ואחד בביתו. ושמא בימי ר' זירא דלא
היו מדליקין אלא על פתחי חצירות והבתים אין
לחוש, אבל השתא דהיכירא לבני הבית מי
מפיס להכיר אם הוא נשאו או לא, ולמאי
דנהוג האידינא להדליק נר כל אחד ואחד, ודלא
כמו שפסק ר"י דיותר הידור בנר איש וביתו
ולחוסיה, א"כ אתו למחשדי, ומשום ברכה
לבטלה אין כאן כיון דאין רועה ליצאת בשל
אשתו ממילא חל חיובא עלי. ומר' זירא אין
דאיה דהא קמון הוא משתתף מעיקרא והאידינא
רובא דעלמא אין משתתפין. וטעמא נראה
דשייך חשרא אפי' לדין דלא נתן דבריהם
לשיעוריי.

• שו"ת מהרש"ל סימן פה

והמהדרין במצוה נר לכל אחד והמהדרין מן
המהדרין מוסיפין נר בכל לילה וגם נר לכל אחד
כמו שפי' הרמב"ם וכן המנהג ולא כדברי ר"י
שסבר שלא ידליקו יותר מבני הבית אלא נר אחד.
ואיש ואשתו בודאי מספיק להם נר אחד ואכסנאי
הנשוי אם אינו יודע שאשתו מדליקה עליו יכול
להדליק ולברך אבל אם יודע בבירור שהיא
מדלקת עליו אין לו לדלוק אם לא שהוא בבית
יחידי ומשום הרואה ידליק אבל מ"מ לא יברך
והיכא שלא ידע שהיא מדליקה עליו ובא באותו
לילה צריך לחזור ולהדליק ולברך לפי שחל עליו
חובת חכמים אבל היכא שאינו רוצה ליצאת
בהדלקה של אשתו שמדלקת עליו בבית נראה
דלא כל כמיניה ואינו יכול לברך. ומה שהאידינא
הנחזרים מחמירים על עצמם שלא לחשתתף
בפריטי ועדיפי לדעתיהו מרבי זירא (שם כ"ג) זהו
מנהג אשכנז שמגביהין הטפל ומניחין העיקר
והלואי שלא יקילו במצות החמורות.

• ברכי יוסף

וראיתי בספר שער אפרים סי' מ"ב שכתב דמחלקת
הרב תה"ד ומרן נמשך ממחלקתם בדין מהדרין
מהמהדרין, דמרן דפסק (ד)כ(ה)תוס' בריש סי'
תרע"א דא"צ נר לכל אחד, משו"ה כתב דהוי
ברכה שאינה צריכה, והרב תה"ד דס"ל כהרמב"ם
דכל א' נר ומוסיף, להכי סבר דיכול להדליק
ולברך. ע"ש. וק"ק על הרב דאיך נתפייס בזה,
והרי מהרש"ל ז"ל בתשו' סי' פ"ה סבר כהרמ'
בהדלקה וכמנהג אשכנז, ועכ"ז פסק דאם מדליקין
עליו בתוך ביתו אינו יכול לברך, כסברת מרן.

עד שתכלה רגל מן השוק, שוב אינו מדליק. ויש
לחוש לכל אחד לעשות כך. ואף לדברי הרא"ש,
הרי צריך להקדים לדברי מצוה, ולא לאחר.

שפת אמת

עוד הקשה המהר"ל עמ"ש התוס' דעכשיו
דמדליק בפנים אין לחוש אם יעבור הזמן דכיון
דגם בימיהם כמו בשעת הסכנה מדליקין
בפנים א"כ כמו כן בעבר ולא הדליק הוי
כשעת הסכנה הגם דיכולין לחלק דכיון שהי'
יכול להדליק מקודם גרע כמו בק"ש אחר
חצות לחכמים [לפי' הר"י בריש ברכות דגם
בדיעבד אין קורין ע"ש] אך הוא כתב שזה
דוחק אכן נראה רא"י ברורה לחילוק זה ממ"ש
בגמ' לקמן (כ"ב ב) הדליקה בפנים והוציאה
לחוץ לא עשה כלום ולמ"ד הדלקה ע"מ
הטעם משום דהדלקה במקומה בעינן דוקא
בחוף ומבואר דאף בדיעבד אינו יוצא אם
הדליקה בפנים אע"ג דבשעת הסכנה מדליק
בפנים מ"מ בדליכא סכנה אינו יוצא אף דייעבד
א"כ מוכרח החילוק הנ"ל:

• שבת כא, ב

תנו רבנן: מצות חנוכה נר איש וביתו. והמהדרין
– נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין,
בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנת,
מכאן ואילך פוחת והולך; ובית הלל אומרים: יום
ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

תוספות

והמהדרין מן המהדרין – נראה לר"י דכ"ס וצ"ה לא
קיימי ללא לנר איש וביתו שכן יש יותר הידור לאיכא
היכרא כשמוסיף והולך או מחסר שהוא כנגד ימים
הנכנסים או היוצאים אבל אם עושה נר לכל אחד אפי'
יוסיף מלאן ואילך ליכא היכרא שסבדו שכן יש צני
אלס צניא.

• שולחן ערוך אורח חיים תרעא, ב

כמה נרות מדליק; בלילה הראשון מדליק אחד,
מכאן ואילך מוסיף והולך אחד בכל לילה עד
שבליל האחרון יהיו שמונה, ואפילו אם רבים
בני הבית לא ידליקו יותר. הגה: וי"א לכל אחד
מצני הבית ידליק (הרמב"ם), וכן המנהג פשוט; ויזהרו
ליחן כל אחד ואחד נרותיו במקום מיוחד, כדי שיהא
היכר כמה נרות מדליקין (מהר"א * מפלאג).

* רבי אפרים ברבי אביגדור מפראג, הגהות
על הטור שנת ש'.

• שו"ת מהר"ל סימן קמה

[שאלה] ועל נר חנוכה היכא מדליקין עליו בגו
ביתא בודאי, אם צריך להשתתף אעפ"כ מפני
השרא בני הבית או אם די כשיודיע להם. ואם
גם הוא מדליק ומכניס עצמו לחיוב אם מברך

היא מוספת והולכת והרי היא ממהדרי' מן המהדרי' ומ"ט לא תהי' מהמהדריס ונלפע"ד בתחלה כשחקנו נר איש וביתו על פתח ביתו מבחוץ ונמלאו ביעראל מהדרי'ן קיאלו לחוץ והדליקו בעצמם נוסף על הדלקת של בעל הבית אז לא נמלא קום אשה שתהי' מהמהדריס כי אין כבודה ללאת בחוץ בר"ה לעמותי ערב ולהדליק בין האנשים נהי אם אין האיש בביתו ועל"י מוטל מצות הדלקה על כרעה תלל לחוץ להדליק מ"מ אם יש כאלו זכר המדליק אין מן החסידות שתחמיר על עצמה בזה ותציא עצמה לידי חסדל והשחל אע"ג שכולס מדליקין צפנים מ"מ מנהג הראשון לא זו ממקומו כנ"ל נכון בעצה"י:

ואחר זמן רב בא לידי ספר אליה רבה הנדפס מחדש ועין לו ראתה (אות ד) שהקשה על הרב שער אפרים כמו שהקשתי מרש"ל, ועוד הוסיף להקשות עליו. ע"ש. והרב כנה"ג הקשה על מרן ממהר"ל, ותירץ. ע"ש. וגברא רבא חזינא וקושיא ופירוקא לא חזינא. ודוק היטב. ואין להאריך. שכיחא כולי האי. וכיון דאשכחן בתלמוד מהדרי', ומהדרי' מן המהדרי', אין זה כמוסיף על התלמוד שהוא גורע.

10 • חנתס סופר

והמהדרי'ן ראותי מי שנתקשה מ"ט לא נהיגי נקי דידין להיות מן המהדרי' והיכא דליכא זכר והיא מדלקת

25 • מנחת יהושע ח"ב סי' מ

(ט) ואל תחמך ע"י דאיך אפשר לומר כן כלא בנייה לא המקום גורם שיהי' מלוה להדליק בחוץ אלא משום דליכא פרסומי ניסא טפי בשמדיק בחוץ הואיל ורבים עובדים ושבים משת"ב צפנים ליכא אלא בני ביתו בלבד ואי"כ לא יתכן לומר שאחר שחקנו שילדיק צפנים אם כדליק בחוץ לא ילא שכרי בכלל מאתים מנה וכשתחל אם לא פרסם כני"ל רק לבני ביתו בלבד ילא כ"ש אם בוסוף פרסום גם לעובדים ושבים אבל באמת נכון הדבר דכנס צמדליק בחוץ ליכא פרסומי ניסא רק לאותם האנשים שהם מבחוץ ולא לבני ביתו אלא שלא חייבוהו לפרסם לבני ביתו ולא עוד אלא שאם פרסם לבני ביתו בלבד נראה דלא זו בלבד שלא ילא ידי חובתו משום שחיסר פרסומי ניסא לאותן שהם מבחוץ אלא אפילו מקצת תלוב לא עשה דכח אמרי' בשעת הסכנה מניהם על השלחן ודיו משמש דוקא בשעת הסכנה הא באונס אחר כגון שהי' זקן או חולה ואינו יכול להדליק בחוץ פעור אפילו להדליק צפנים אם אין לו הלון בסמוכה לרשוכ"ר ולא אמרי' דיערסם ניסא עכ"פ לבי' וכי' לכוונה קאת מכה דאמרי' הדליק צפנים וכאזיחא לא עשה כלום משמש דלא מידו קפציד דאלי"כ כו"ל למימר לא ילא וכי"מ מודאמרי' טעמא הדלקת במקומו צפנין ופירש"י דכיון דזו היא מצוה צריך שתישאר במקום חובב עכ"ל אלמא דצפנים לאו מקום חובבא כח כלל וצ"כ דנשציל לפרסם כנס לבני ביתו אין עליו שום מצוה ממילא מוכח דאינו מחויב לפרסם ניסא רק לאותם האנשים שחקנו חכמים ולא לבני ביתו שלא חקנו ואי"כ יתכן שפיר דכשחקרו חכמים מצות הדלקת בחוץ מחמת הסכנה ושינו אח מקומה להדליק צפנים כ"ז כאלו אמרו שבמקום מצוה פרסומי ניסא לעובדים ושבים לדעת החכם או לבני החצר לדעת רש"י יוכג מכיוס ולהלכה לפרסם כנס לבני ביתו וממילא כיון שחקנו שיפרסם כנס לבני ביתו שדלקתו צפנים שזו אינו ראוי לשנות ולהדליק בחוץ שכרי בחוץ לא

א אהרנברג, יהושע מנחם מנדל עמוד מט 120הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

לו ולא למנהלים היכן הוא יושב אבל מקום הלינה הוא מקום שנקבע לכל אחד באיזה חדר הוא ילין וגם כל חפציו שיש לו מניח שם, וגם בחדר ההוא עצמו יש לכל אחד מטה קבועה שעומדת במקום אחד כל הזמן שלכן מקום הלינה הוא נחשב מקום מיוחד ושם צריך להדליק נר חנוכה, ואם היה שייך שיברך כל אחד במקום המיוחד רק לו זהוהא במקום הסמוך למטתו שרק הוא המשתמש שם היה עדיף אבל אין זה קפידא מאחר שכל אחד משתמש באיזה דברים גם ככל החדר, שלכן כיון שטוב יותר להדליק אצל החלון ולא לכולן יש הלון אצל מטתו

40 • שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן ע

מקום הדלקת נ"ח לבני ישיבה

לענין הבחורים שלומדים בישיבה ויש מקום אכילה שהוא לכל התלמידים ביחד ויש להם מקום לינה שהוא בכל חדר מקום לישון לשלשה או גם ליותר, צריכין להדליק במקום הלינה משום שמקום הלינה הוא מיוחד יותר ממקום האכילה שאינו מיוחד כלל לשום פרטי וגם אף מקום קבוע בשעת האכילה אין להחשיב אף שכל אחד החזיק לו מקום לישב שם כל ימי היותו בישיבה שודאי ליכא שום קפידא לא

יכול כל אחד להדליק אצל חלון שבחדרו אף שאינו אצל מטתו.

• שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק
ד סימן קכה

- 5 שלכן בזה"ז שאין מדליקין בחוץ וכל הפרסום הוא לבני הבית ליכא התקנה דידליקו אצל הפתח בשביל זה שיכנס בין השתי מצות, שלכן אין זה חיוב לדינא אלא המדקדקים נזהרין גם עתה אף שהוא רק בשביל טעם זה הקלוש שלא היו מתקנין בשביל זה. ולכן שפיר כתב המג"א דאם יש לו חלון הסמוך לרה"ר = לרשות הרבים = יניחנו בחלון ופי' בלב"ש טעמו דפרסומי ניסא עדיף מסכרא שיכנס בין שתי מצות, ולמש"כ הוא ברור מגמ' דפרסומי ניסא הוא מעיקרי הדינים בהנרות וטעם שיכנס בין שתי מצות אינו שייך להמצוה ולזכרון הנס אלא כשהיה פרסום הנס שוה באיזה צד יניחנו להנר הכריע ההלכתא כר' שמואל מדיפתי דכניסה בין שתי מצות ממעלת ימין, אבל לא שייך שיהא עדיף ואף לא שוה למעלת פרסום ניסא שלכן אף שעיקר בזה"ז הוא ההיכר לבני הבית מאחר שא"א לנו להדליק מבחוץ מ"מ מה שאפשר לעשות ביותר פרסום ודאי יש לעשות, וכן אני נוהג שאני מדליק בחלון הנראה בחוץ להעוברים ושבים שם וכן נהג אדוני אבי הגאון זצ"ל והרבה גדולי דורות שלפנינו מהיום שנעשה א"א להדליק בחוץ וכן הוא הנכון לדינא וכן איתא במ"ב ס"ק ל"ח, וכן יש לכתר"ה להתנהג.
- 10
- 15
- 20
- 25